

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Høringsuttalelse fra NTNU om endring av modell for styring og ledelse i universitets- og høyskoleloven

NTNUs styre har behandlet Kunnskapsdepartementets forslag til lovendringer om styring og ledelse og slutter seg til følgende høringsuttalelse:

NTNU støtter forslaget om å gjøre eksternt styreleder og ansatt rektor til hovedmodell for styring og ledelse ved statlige universiteter og høyskoler. Sektoren er tjent med en klar ansvarsdeling mellom styreleder og rektor som daglig leder i samsvar med grunnleggende prinsipper for offentlig og privat virksomhetsstyring. NTNU fraråder å redusere flertallskravet dersom en institusjons styre ønsker å fravike hovedmodellen. Omkamper om valg av styrings- og ledelsesmodell vil svekke styrearbeidet og institusjonenes strategiske handlekraft. Slike endringer er av en slik prinsipiell karakter at de må være basert på bred enighet i styret og ha sterk forankring i institusjonen.

Departementet foreslår også å redusere flertallskravet for vedtak om «annen styresammensetning» eller innføring av «eksternt flertall i styret». Styresammensetningen er basert på et grunnleggende prinsipp om at ingen gruppe skal ha flertall alene. Da er det inkonsekvent å åpne for vedtak som kan gi «eksternt flertall i styret». NTNUs styre mener at dette punktet bør tas ut av loven, subsidiært må kravet om kvalifisert flertall beholdes.

Styrets sammensetning er avgjørende for styrets legitimitet og institusjonens opplevelse av medvirkning i styrets arbeid. Å åpne for «annen styresammensetning» er derfor ikke uproblematisk. NTNU anbefaler at dette punktet tas ut av loven. Dersom man unntaksvis – slik vi nå erfarer med fusjonen – har behov for en annen styresammensetning, er det mulig å benytte lovens regler om at Departementet i «særlige tilfeller fastsetter annen styresammensetning eller styreordning».

Styrebehandlingen har vist at lovens beskrivelse av styrets sammensetning er vanskelig å tolke da man må se flere paragrafer i sammenheng. Vi oppfordrer derfor Departementet til å revidere teksten. Enkelt formulert skal styret ha elleve medlemmer og være sammensatt som følger:

- 4 eksterne medlemmer
- 4 ansatte i undervisnings- og forskerstilling, hvorav eventuelt én midlertidig ansatt
- 1 teknisk-administrativt ansatt
- 2 studenter

Styreleder medregnes i den gruppen vedkommende kommer fra, dvs. eksterne eller ansatte i undervisnings- og forskerstilling.

Postadresse 7491 Trondheim	Org.nr. 974 767 880 E-post: postmottak@adm.ntnu.no http://www.ntnu.no/administrasjon	Besøksadresse Hovedbygget Høgskoleringen 1 Gløshaugen	Telefon + 47 73 59 80 11 Telefaks + 47 73 59 80 90	seniorrådgiver Kristin Wergeland Brekke Tlf: + 47 73 55 02 52
--------------------------------------	--	---	---	---

Ved NTNU har åremålsperioden for ansatt rektor vært den samme som for valgt rektor (4+4). Slik lovforslaget nå er formulert kan åremålsperioden for ansatt rektor tolkes som en åremålsstilling etter tjenestemannsloven (6+6). I utgangspunktet er NTNU innstilt på å videreføre nåværende ordning der ansatt rektor følger styrets syklus (4+4), men ser at en lengre åremålsperiode kan bidra til større gjennomføringskraft i den faglig-administrative ledelsen på alle nivå i organisasjonen. 6+6 år kan være lang tid, og i Sverige har man erfart at det var en fordel å legge inn noe større fleksibilitet i andre periode (6+3+3).

For øvrig slutter NTNU seg til forslagene om at Departementet oppnevner styreleder og alle eksterne styremedlemmer, at personlige varamedlemmer erstattes med rekkefølge varamedlemmer, og at Departementet fastsetter styregodtgjørelse etter innspill fra institusjonene slik at man tar hensyn til de respektive styrenes ansvar og kompetansebehov.

Til slutt vil jeg gjerne videreformidle et innspill fra NTNUs styre om studentmedvirkning. Etter Universitetsloven § 4-4 (1) skal studentene ha 20 % representasjon i alle kollegiale organ med beslutningsmyndighet. Studentene i styret foreslår at dette suppleres med en lovbestemmelse om at studentene skal ha tale- og møterett også i alle rådgivende organer som er relevante for studentene. Ved NTNU har vi valgt å involvere studentene i relevante lederfora, råd og utvalg på institusjons-, fakultets- og instituttnivå. Eksempelvis deltar Studenttingets leder og fag- og forskningspolitiske nestleder på Rektors dekanmøter. Min erfaring er at det er nyttig å lytte til studentenes råd og erfaringer. Som studentene sier: «Ved å lovfeste dette [en bredere involvering av studenter] vil man etter vårt syn sørge for bedre inkludering av studentene i viktige prosesser ved universitetet og dermed få bedre institusjoner på lang sikt.»

Med hilsen

Gunnar Bovim